

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 ianuarie

Seria I, Anul XXIII, Nr. 7 (315), 2020

ZIUA VOLUNTARULUI CARITAS

Din sumar:

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3; Mesajul PF Lucian cu ocazia înscăunării ca Arhiepiscop Mitropolit de București a Monseniorului Aurel Percă pag. 2; Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, are doi episcopi noi - pag. 5; Emoțiile, altfel - pag.6.

Mesajul PF Lucian cu ocazia înscăunării ca Arhiepiscop Mitropolit de București a Monseniorului Aurel Percă

**Exelența Voastră Nunțiu Apostolic,
Înalt Preasfințile Voastre,
Preasfințile și Exelențele Voastre,
Stimați invitați,
Iubiți credincioși,**

Primindu-ne în audiență cu ocazia vizitei *ad limina* la Vatican pe data de 7 decembrie 1996, Sfântul Ioan Paul al II-lea ni s-a adresat cu aceste cuvinte: „diferitele rituri nu pot fi considerate a fi concurente în sânul Bisericii Catolice celei Una, ci cărări spirituale diferite care, fiecare în modul său, împărtășesc bogățiile din lunga lor tradiție și aduc roade pentru binele tuturor și în slujba comuniunii”.

Aceste cuvinte memorabile caracterizează bunele relații dintre plămânul răsăritean și cel apusean în sânul Conferinței Episcopale Catolice inter-rituale din România. Și mai ales manifestă faptul cum credința catolică și cultura țării noastre, în acest punct geografic și spiritual de răscruce între Europa centrală și cea orientală, pot să viețuiască împreună și aduc roade bogate sub inspirația valorilor Sfintei Evanghelii.

În numele Conferinței Episcopilor Catolici din România, mulțumim Domnului pentru rodnică slujire a Înalt Preasfinției Sale Ioan Robu, condus de deviza care din timpul slujirii arhieresti: *Et veritas liberabit vos*.

Prin voința Sfântului Părinte Papa Francisc, astăzi un nou Arhiepiscop Mitropolit este instalat pe scaunul Arhidiecezei Romano-Catolice de București. Întreaga Conferință Episcopală și eu personal salutăm cu bucurie și gratitudine numirea Mons. Aurel Percă în această nouă misiune, și îl asigurăm de rugăciunea, de prețuirea și de deplina noastră colaborare.

Continuăm „să mergem împreună” precum ne-a îndemnat Sfântul Părinte în cursul vizitei sale apostolice în țara noastră, citând pe Câmpia Libertății de la Blaj pe 2 iunie 2019 cuvintele fericitului episcop Iuliu Hossu: „Dumnezeu ne-a trimis în acest întuneric al suferinței pentru ca să dăruim iertarea și a ne ruga pentru convertirea tuturor”.

La final, două simple cuvinte care cuprind toată recunoștința și aprecierea Conferinței noastre Episcopale: Înalt Preasfinției Sale Ioan: *Eucharisto*, iar Înalt Preasfinției Sale Aurel: *Axios!*

+ Lucian Cardinal Mureșan

**Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite
cu Roma, Greco-Catolică
Vicepreședinte al Conferinței Episcopilor
Catolici din România**

www.e-communio.ro

foto:agerpres.ro

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Mihaela Caba, Ioan Dărăbăneanu,
Alin Crețu.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Pentru a-l cunoaște mai bine pe Cristos, să contemplăm Fața Sa

17.01.2020

Iubiți frați și surori, bună ziua!

Această a doua duminică din timpul de peste an este în continuitate cu Epifania și cu sărbătoarea Botezului lui Isus. Textul evanghelic (Ioan 1,29-34) ne vorbește iar despre manifestarea lui Isus. De fapt, după ce a fost botezat în râul Iordan, El a fost consacrat de Spiritul Sfânt care s-a așezat asupra Lui și a fost proclamat Fiul al lui Dumnezeu de glasul Tatălui ceresc (cf. Matei 3,16-17 și paralele). Evanghelistul Ioan, spre deosebire de ceilalți trei, nu descrie evenimentul, ci ne propune mărturia lui Ioan Botezătorul. El a fost primul martor al lui Cristos. Dumnezeu l-a chemat și l-a pregătit pentru aceasta.

Ioan Botezătorul nu își poate reține dorința insistență de a da mărturie despre Isus și declară: „Eu am văzut și am dat mărturie” (v. 34). Ioan a văzut ceva tulburător, adică pe Fiul iubit al lui Dumnezeu solidar cu păcătoșii; și Spiritul Sfânt l-a făcut să înțeleagă noutatea nemaiauzită, o adevărată răsturnare. De fapt, în timp ce în toate religiile omul este cel care oferă și jertfește ceva lui Dumnezeu, în evenimentul Isus, Dumnezeu este cel care îl oferă pe Fiul Său pentru mântuirea omenirii. Ioan exprimă uimirea sa și consensul său față de această noutate adusă de Isus, printr-o expresie pregnantă pe care noi o repetăm de fiecare dată la Liturghie: „Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii!” (v. 29).

Mărturia lui Ioan Botezătorul ne invită să repornim mereu pe drumul nostru de credință: să repornim de la Isus Cristos, Miel plin de milostivire pe care Tatăl l-a dat pentru noi. Să ne lăsăm surprinși din nou de alegerea lui Dumnezeu de a fi de partea noastră, de a se face solidar cu noi păcătoșii și de a mântui lumea de rău luându-l asupra Sa total. Să învățăm de la Ioan Botezătorul să nu presupunem că îl cunoaștem deja pe Isus, că știm deja totul despre El (cf. v. 31). Nu este așa. Să ne oprim asupra Evangheliei, eventual contemplând și o icoană a lui Cristos, o „Față sfântă”.

Să contemplăm cu ochii și încă mai mult cu inima; și să ne lăsăm instruiți de Spiritul Sfânt, care înăuntru ne spune: El este! Este Fiul lui Dumnezeu făcut Miel, jertfit din iubire. El, numai El a purtat, numai El a suferit, a ispășit păcatul fiecăruia dintre noi, păcatul lumii, precum și păcatele mele. Toate. Le-a luat pe toate asupra Sa și le-a luat de la noi, pentru ca noi să fim în sfârșit liberi, să nu mai fim sclavi ai răului. Da, sărmani păcătoși încă suntem, dar nu sclavi, nu, nu sclavi: fii, fii ai lui Dumnezeu! Fecioara Maria să ne dobândească forța de a da mărturie despre Fiul ei, Isus; de a-l vesti cu bucurie cu o viață eliberată de rău și un cuvânt plin de credință uimită și recunoscătoare!

După Angelus, Sfântul Părinte a spus următoarele:

Iubiți frați și surori,

Astăzi se desfășoară la Berlin o conferință menită să discute despre criza din Libia. Doresc din tot sufletul ca această întâlnire, atât de importantă, să fie începutul unui drum spre încetarea violențelor și o soluție negociată care să conducă la pace și la mult dorita stabilitate a țării. Vă salut pe voi toți, dragi pelerini și credincioși romani. Îndeosebi pe membrii unor confraternități din Sevilla, Spania; pe credincioșii din Bielsko-Biala și din Poznań, Polonia; pe studenții de la „Loras College” din Dubuque, Statele Unite, și pe cei din Vila Pouca de Aguiar, Portugalia.

Salut grupurile parohiale din Scandicci și Quarto d'Altino, cele din San Giuseppe al Trionfale și din San Melchiade din Roma, precum și ministranții din Corva, Dieceza de Concordia-Pordenone, cu cei din familiile lor. Îmi face plăcere să amintesc că anul 2020 a fost desemnat la nivel internațional ca „An al Asistentului Medical și al Moașei”. Asistenții medicali sunt lucrătorii sanitari cei mai numeroși și mai apropiați de bolnavi, iar moașele îndeplinesc probabil cea mai nobilă dintre profesii. Să ne rugăm pentru ei toți, pentru ca să își poată desfășura cât mai bine munca lor prețioasă. Urez tuturor o duminică frumoasă. Vă rog, nu uitați să vă rugați pentru mine. Poftă bună și la revedere!

Aron Pumnul, un greco-catolic ce i-a deschis calea lui Mihai Eminescu

În urmă cu 154 de ani trecea la cele veșnice marele cărturar greco-catolic Aron Pumnul. A fost lingvist, filolog și istoric literar, profesor al lui Mihai Eminescu, fruntaș al Revoluției de la 1848 din Transilvania.

Aron Pumnul s-a născut în 27 noiembrie 1818, într-o familie de țărani iobagi din Transilvania. Preotul greco-catolic din sat i-a observat inteligența deosebită și a determinat familia să-l dea la școală. După 4 ani petrecuți la Odorhei, unde a urmat cursurile unei școli începătoare, Aron își continuă studiile la gimnaziul greco-catolic din Blaj (1836) unde a făcut 5 clase și apoi la Cluj, unde a absolvit cursurile de filozofie.

Datorită inteligenței și hărniciei sale, în anul 1846 Aron Pumnul a devenit profesor la Școlile Blajului, iar apoi a fost trimis ca bursier al Episcopiei Greco-Catolice din Blaj să primească o educație universitară de rang înalt la Institutul Catolic „Sfânta Barbara” din Viena. Ca student teolog, spune istoricul literar Ilie Rad, Pumnul a dat lecții de religie și limba română fiicelor prințului Mihai Ghica, aflat pe atunci la Viena. Una dintre aceste fiice a ajuns o scriitoare cunoscută în toată Europa, Dora d'Istoria. A revenit la Blaj în anul 1846, unde își reia activitatea de profesor de filozofie la gimnaziul din Blaj și devine colaborator al lui Timotei Cipariu alături de care ia parte la întemeierea ziarelor: Organul luminării (1847, devenit, în 1848 Organul Național), primul ziar românesc cu litere latine și Învățătorul poporului (1848).

Aron Pumnul a avut un rol mare în timpul Revoluției de la 1848 din Transilvania, fiind mobili-

zatorul primei adunări populare din 18-30 aprilie care a precedat adunarea națională din 15 mai de pe Câmpia Libertății din Blaj. Din Transilvania, prigonit de vrăjmașii săi, fuge în Țara Românească unde a fost însărcinat de Guvernul revoluționar să fie comisar de propagandă, apoi ajunge în Moldova, la Cernăuți.

La sfârșitul lunii noiembrie 1848, prin concurs, ocupă postul de profesor de limba și literatura română la „Gimnaziul Cezaro-Crăiesc” (Ober-Gymnasium) din Cernăuți. Aici, el s-a bucurat de prietenia lui Eudoxiu Hurmuzaki și a devenit profesorul unei generații de tineri români excepționali, printre care Mihai Eminescu - tânărul poet care, la moartea lui, avea să scrie elegia „La mormântul lui Aron Pumnul”. Unii critici literari chiar spun că fără Aron Pumnul geniul lui Eminescu ar fi rămas necunoscut.

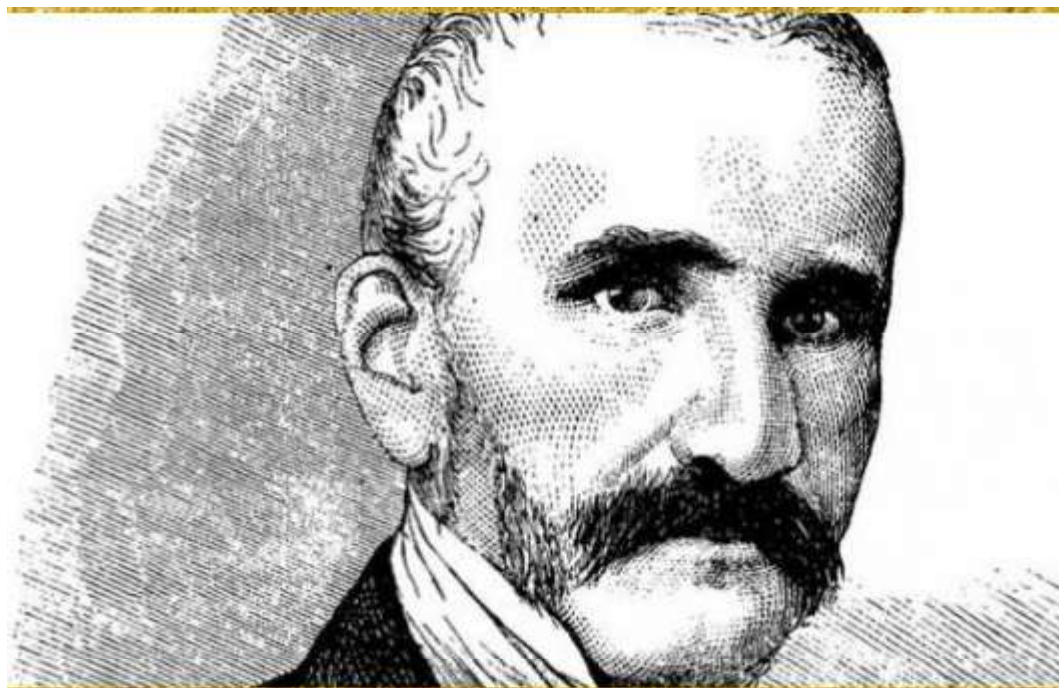
Deși a fost invitat, în repetate rânduri, să vină profesor la Universitatea din Iași, Aron Pumnul refuză propunerea, el dându-și seama că la Cernăuți are de îndeplinit o datorie față de românii din Bucovina ocupată, pentru cultivarea limbii române și a valorilor culturii românești, pentru emanciparea tineretului care studia în capitala Bucovinei.

Cea mai importantă contribuție a lui Aron Pumnul, la promovarea și limbii și culturii române, este constituirea unei biblioteci de carte românească pentru elevii români și întocmirea celor patru volume din „Lepturariul românesc”, cu 2200 de pagini, la care elevul Mihail Eminovici a avut acces și care au contribuit la formarea viitorului poet.

Cele patru tomuri ale „Lepturariului românesc”, scrise și tipărite de Pumnul în perioada 1862-65, au constituit pentru elevii români și pentru Mihai Eminescu cărți de căpătâi. Din păcate, foarte mult prea timpurie a pus capăt activității acestei personalități greco-catolice a românilor.

Iosif Vulcan, în „Panteonul român”, îl caracterizează în cuvintele: „Pumnul a fost unul din acei bărbați mari, de care națiunea noastră avut prea puțini...”

ACC

Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, are doi episcopi noi

Sfântul Părinte și-a dat acordul cu privire la alegerea canonică făcută de Sinodul Episcopilor Bisericii Române Unită cu Roma, Greco-Catolică, prin care **Părintele Călin Ioan Bot** și **Părintele Cristian Dumitru Crișan** au fost aleși Episcopi.

Părintele Cristian Dumitru Crișan

S-a născut pe data de 11 octombrie 1981 în localitatea Sântu, județul Mureș. Între 2000-2003 a studiat Teologia la Blaj.

Trimis la Roma, în anul 2007 a obținut Bacalaureatul în Teologie la Ateneul Pontifical „Sant’ Anselmo”.

Pe 11 mai 2008 a fost hirotonit preot, fiind încardinat în Arhieparchia de Alba-Iulia și Făgăraș.

În anul 2010 a obținut Licența în Drept Canonic la Institutul „Utriusque Iuris” al Universității Pontificale a Lateranului, iar în 2012 a obținut Doctoratul în cadrul aceleiași Universități.

În anul 2012 a fost numit Paroh al Parohiei „Sfântul Gheorghe” din Paris și Rector al Misiunii Greco-Catolice din Franța. În 2013 a fost numit Notar al Sinodului Episcopilor Bisericii Greco-Catolice din România. În 2014 a fost numit Apărător al legăturii în Tribunalul Provincial de Primă instanță al Arhiepiscopiei de Paris, iar în anul 2016 a fost numit Judecător al aceluiași Tribunal.

Între 2016-2017 a urmat cursurile de Masterat la Facultatea de Științe ale Educației din cadrul Institutului Catolic din Paris, obținând Diploma de Master II în co-tutelă cu Universitatea „Paris IV Sorbona”.

În 2018 a obținut Certificatul „Emouna – l’amphi des religions” la Institutul de Științe Politice din Paris.

Pe data de 9 aprilie 2018, Sfântul Părinte Papa Francisc l-a numit în funcția de Vizitator Apostolic pentru credincioșii greco-catolici români din Europa occidentală, iar pe 11 octombrie 2018 a fost numit Coordonator național pentru pastorația greco-catolicilor români din Italia de către Consiliul Permanent al C.E.I.

A fost ales Episcop Auxiliar al Arhieparchiei de Alba-Iulia și Făgăraș, atribuindu-i Scaunul episcopal titular de Abula.

Părintele Călin Ioan Bot

S-a născut pe data de 24 iulie 1970 în localitatea Surduc, județul Sălaj. Între 1991-1995 a studiat Teologia la Cluj-Napoca.

Pe 10 septembrie 1995 a fost hirotonit preot, fiind încardinat în Eparhia de Cluj-Gherla.

Între 1995-2000 a fost numit director educativ în cadrul Institutului Teologic Greco-Catolic „Sf. Ioan Evanghelistul”, Cluj-Napoca, iar între 2000-2002 și 2005-2017 a fost numit Rector al aceluiași Institut.

Trimis la Roma, a urmat între 2002-2003 Cursul de Formarea Formatorilor din Seminarii organizat de Congregația pentru Educația Catolică în colaborare cu Institutele de Spiritualitate și Psihologie din cadrul *Universității Pontificale Gregoriana* din Roma.

Între 2003-2005 a urmat cursurile de Masterat în Spiritualitate în cadrul Institutului de Spiritualitate al Universității Pontificale Gregoriana, Roma, finalizat cu lucrarea: „Gratuitatea iubirii lui Dumnezeu” pornind de la tratatul „De Trinitate a Sf. Augustin”.

În anul 2017 a fost numit Protosincel (Vicar General) al Eparhiei de Cluj-Gherla.

Pe lângă direcțiunea spirituală și activitățile didactice în cadrul Liceului Seminarial „Inochentie Micu”, Cluj-Napoca, a fost consilier eparhial pe probleme de învățământ-formare în cadrul Eparhiei de Cluj-Gherla.

A fost ales Episcop Auxiliar al Eparhiei de Lugoj, atribuindu-i Scaunul episcopal titular de Abritto,

Alin CREȚU

Emoțiile, altfel

Conceptul de „emoție” este asemănător celui de „timp”, dacă nu ne întreabă nimeni, știm ce este emoția, dacă suntem însă întrebați, nu ne găsim cuvintele pentru a formula un răspuns.

Probabil că principala dificultate a definiției și înțelegerii emoțiilor ține de faptul că acest concept nu este la origine un termen științific, ci o definiție precisă, ci un construct popular.

Emoțiile, fiind parte specifică a naturii umane, sunt prezente în limbaj în construcții diverse, unele extrem de complicate ca mesaj și sub aspectul analizei sensului, ca „mă doare sufletul”, „îmi plânge inima” etc. Obişnuți cu ele, înțelegem sensul lor, dar trebuie să recunoaștem că este foarte greu să știm care sunt simțămintele unei persoane care ni se plânge că „o doare sufletul”. Emoția este o experiență strict personală, greu de cuantificat în vreun fel.

Cuvântul emoție provine de la latinescul *emotionis*, în traducere impulsul ce aduce reacții. În psihologie este definită ca o modalitate de percepție a elementelor și relațiilor dintre realitate și imaginație, exprimată fizic prin intermediul unor funcții fiziologice, ca expresia facială sau ritmul cardiac și ducând până la reacții de conduită precum agresivitatea sau plânsul.

Emoții de bază: Tristețe / Supărare, Dispreț, Bucurie / Fericire, Furie / Mânie, Dezgust, Teamă / Frică / Nesiguranță, Surprindere, Rușine, Durer.

Emoțiile sunt răspunsuri psihice de mare intensitate care presupun manifestări expresive, fiziologice și subiective tipice. Ele sunt însoțite de tendințe spre acțiune (apropiere sau îndepărare de obiectul sau ființa care a declanșat emoția), ceea ce explică modificările fiziologice care însoțesc fenomenul emoției: înroșirea feței, creșterea ritmului cardiac, încordarea mușchilor, etc.

Emoțiile sunt declanșate cel mai adesea de către motive, sau mai bine zis de gradul de concordanță sau neconcordanță între motivele și aspirațiile unei persoane și situațiile concrete prin care trece. Astfel, când obținem ceea ce ne dorim sau ceea ce avem nevoie vom resimți emoții pozitive. Dacă nu putem obține ceea ce dorim vor rezulta emoții negative precum tristețea sau frustrarea.

Emoțiile pot fi produse și prin condiționare. Dacă asociem de multe ori un obiect sau o situație cu o emoție, reîntîlnirea situației sau a obiectului respectiv va fi suficientă pentru a produce emoția. De exemplu, dacă prezentăm unui bebeluș de mai multe ori un iepuraș alb și însoțim

prezentarea iepurașului cu un zgomot puternic, ulterior bebelușul se va speria numai la apariția iepurașului.

Diferitele emoții care apar la om pot fi recunoscute în general pe baza modificărilor expresiei feței, care variază în funcție de tipul emoției. Cu toții ne putem da seama după expresia facială dacă cineva e bine dispus sau trist, plictisit sau nervos.

Studiile realizate pe subiecți orbi din naștere (care deci nu au putut să învețe de la ceilalți cum să își exprime emoțiile) au arătat că expresia facială a emoțiilor este aceeași la toate popoarele lumii, fiind o însușire cu care ne naștem.

De asemenea, studiile realizate pe nou-născuți au arătat că expresiile emoționale sunt înnăscute: variind gustul hranei oferite nou-născuților cercetătorii au putut să le inducă acestora expresii emoționale asemănătoare cu ale adulților.

Cu toate că expresia facială a emoțiilor este programată biologic, omul are totuși destul control asupra modului în care își manifestă emoțiile. Expresia facială a emoției poate fi mascată, atenuată sau neutralizată. În plus, fiecare cultură își formulează reguli specifice în ceea ce privește exprimarea emoțiilor.

S-a demonstrat că exprimarea facială a emoțiilor poate să influențeze sau să modifice starea generală de spirit sau chiar emoția însăși. Astfel, contracțiile musculaturii faciale care apar în timpul emoțiilor negative precum frica sau furia generează, după caz, o creștere a impresiei subiective de frică sau furie ori deznădejde.

Acest lucru este valabil și în cazul emoțiilor pozitive. Dacă adoptăm o expresie veselă vom putea trece mai ușor peste momentele dificile.

Emoția declanșează brusc în organism un șir de reacții fiziologice: încetarea funcțiilor digestive, creșterea presiunii sanguine, a proporției de globule roșii și a vitezei de sedimentare, accelerarea bătăilor inimii și a respirației. Aceste manifestări apar ca urmare a activării sistemului nervos vegetativ și sunt menținute o perioadă mai lungă de timp datorită eliberării în sânge a hormonului numit cortizol de către glandele suprarenale.

Aceste modificări fiziologice au rolul de a pune organismul în acord cu situația: prin suspendarea funcțiilor digestive și transferul masiv de energie către musculatură, organismul poate iniția răspunsuri comportamentale de tip atac sau fugă.

Bucurie și recunoștință la aniversarea celor 100 de ani ai părintelui prof. univ. dr. Ioan M. Bota

Bucurie și recunoștință sâmbătă, 18 ian. 2020, în Catedrala dedicată Martirilor și Mărturisitorilor sec. al XX-lea din Cluj-Napoca, cu ocazia aniversării Preotului greco-catolic, prof. dr. Ioan M. Bota, prelat papal, veteran de război și general de brigadă, fost deținut politic, istoric și profesor, la vârsta de 100 de ani de viață.

Prezent la propria sărbătoare, organizată de Eparhia Greco-Catolică de Cluj-Gherla, Pr. Ioan M. Bota, însoțit de fiica Liana și ginerele Ioan, de alți membri ai familiei, a fost înconjurat și de numeroși prieteni și cunoscuți.

Între cei care au venit să-l felicite au fost Acad. prof. dr. Ioan Aurel Pop, Rector al Universității Babeș-Bolyai și Președintele Academiei Române, de asemenea, Acad. Emil Burzo, Președintele Filialei Cluj a Academiei Române, personalități clujene, împreună cu preoți protopopi, vicari, parohi, consilieri greco-catolici, un preot din partea Bisericii Ortodoxe, primari ai mai multor localități, oaspeți din Maramureș, Sălaj, din alte județe, chir și din Slatina, de dincolo de Tisa.

Aniversarea a început cu Sf. Liturghie arhierască celebrată în Capela „Sf. Iosif” de către PS Florentin Crihălmeanu, episcop de Cluj-Gherla, care a identificat secretul longevității Pr. Bota în „viața edificată pe stânca încrederii în cuvântul lui Dumnezeu”.

Împreună cu Pr. Ioan Bota, zeci de preoți, foști elevi ai sărbătoritului, au intrat în procesiune la Sf. Altar, în capela plină de credincioși. Răspunsurile liturgice au fost oferite de studenții Seminarului Teologic eparhial „Sf. Ioan Evanghelistul” dirijat de Sora Ceci-

lia CMD, la împărțășanie a cântat și un grup folcloric din Maramureș.

Această primă zi a Octavei de Rugăciune pentru Unitate Creștină, aniversarea centenară a adus la un loc oameni diferiți ca domenii de preocupare, de diferite confesiuni, dar reuniți prin prețuirea și iubirea pe care o poartă celui sărbătorit. A fost, mai ales, un prilej deosebit de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru oamenii precum Pr. Bota, aflați între oameni, cumva, mai aproape de fiecare, mai îndrăzneți în a „deranja” cu îndemn, povăț, învățătură, cu un cuvânt de „deșteptare” din somnul indiferenței față de ceilalți.

Celebrarea liturgică s-a încheiat prin cuvântul Pr. Bota care s-a prezentat, și-a derulat firul vieții și la final a mărturisit: „sunt fericit că-s ficior de țaran, și-s român și că sunt greco-catolic!” A îndemnat: „Avem nevoie de preoți cu viață sfântă, nu funcționari bisericești! Să fiți fericiți și mândri că sunteți fiii Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, pentru că aceasta a făcut România Mare!”.

Au urmat, în Aula „Iuliu Hossu”, un șir de alocuțiuni, momente artistice și lansarea ultimei din cele 35 de cărți ale Pr. prof. dr. Ioan M. Bota, „Școala Ardeleană”. Întreg programul a fost moderat de Pr. Daniel Avram, consilier eparhial, care l-a prezentat pe sărbătorit în primul rând ca preot, „cu totul orientat spre trăirea și misiunea preoțească”.

La început, PS Florentin a dat citire mesajului din partea Sfântului Părinte Francisc, spunând: „Sanc-

(urmare din pag. 7)

titatea Sa Francisc împărtășește din inimă ceruta binecuvântare apostolică Reverendissimului monsenior Ioan M. Bota, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de viață și extinde această binecuvântare asupra întregii familii și a tuturor persoanelor care sunt unite în credință cu el, aducând mulțumire lui Dumnezeu pentru acest eveniment deosebit și pentru darurile pe care prin viața lui le-a dăruit Bisericii și îi urează bună sănătate, liniște în spirit și tot binele. Dată la Vatican, în 11 ian. 2020. Împreună cu această Diplomă, este și medalia care a fost imprimată cu ocazia vizitei Sf. Părinte Papa Francisc în România în anul 2019”.

A urmat alocuțiunea Preasfinției Sale Florentin, care a adresat Părintelui un memorabil „laudatio”, împlinind gestul de mulțumire și în numele generațiilor de studenți care au trecut, an după an, examenele dascălului lor.

În continuare, Pr. Cristian David, cancelar eparhial, a dat citire mesajelor din partea unor Ierarhi ai Bisericii, menționând mai întâi că „Sfântul Părinte a transmis «iubitului său fiu, mons. Ioan Bota», salutul și urările de bine și prin Nunțiul Apostolic de la București, și-i mulțumește pentru serviciul oferit, pentru viața sa oferită Domnului în serviciul Bisericii, în documentul semnat de Nunțiul apostolic în România, mons. Miguel Maury Buendia”.

S-a dat apoi citire Diplomei din partea PF Părinte Cardinal Lucian Mureșan, Arhiepiscopul Major al Bisericii Române Unită, care i-a conferit Ordinul „Preasfânta Treime”, „ca semn al prețuirii și binecuvântării noastre pentru râvna și dărnicia arătată față de Biserică și mărturisirea credinței creștine prin cuvânt și fapte bune”.

Din partea Preasfinției Sale Florentin, i s-a decernat, în semn de apreciere și recunoștință, „Diploma de aleasă prețuire” la împlinirea venerabilei vârste de 100 de ani, gest concret de comuniune fiind darul oferit Pr. Bota: unul dintre potirele în care Papa Francisc a slujit la Blaj, unde și Părintele, la 99 de ani atunci, a participat cu mare bucurie, fiind poate cel mai vârstnic pelerin de la Câmpia Libertății cum a arătat PS Florentin în alocuțiunea ce a urmat.

S-au citit apoi mesaje de felicitare și apreciere, între numeroase alte mesaje fiind și cele ale Ierarhilor români uniți PS Alexandru Mesian, episcop de Lugoj și PS Vasile Bizău, episcop de Maramureș.

Preotul ortodox Bogdan Ivanov a transmis un mesaj din partea Bisericii Ortodoxe, a IPS Arhiepiscop și Mitropolit Andrei Andreicuț al cărui purtător de cuvânt este, amintind că „există în viața fiecărei Biserici personalități care, prin dimensiunea lor, prin deschiderea lor spirituală depășesc granițele propriilor lor Biserici și merită și cuceresc respectul nostru al tuturor”.

Mons. Mihai Vătămănelu, vicar general al Eparhiei Greco-Catolice de Oradea, a transmis Părintelui Bota mesajul Preasfinției Sale Virgil Bercea, Episcop de Oradea.

Pr. Marius Ungureșan, Protopop de Cluj II și paroh al Floreștiului, a prezentat apoi cronologia unor momente deosebite din viața enoriașului său, Pr. Ioan M. Bota.

Un omagiu i-a adus Excelența Sa Ioan Aurel Pop, care a arătat că este prezent „din mai multe motive, dar două sunt mai importante: din datorie și din bucurie. Din datorie, „pentru că trebuie să aduc mesajul celei mai vechi, mai mari și prestigioase Universități, UBB și mesajul Academiei Române, instituții de care pr. profesor Ioan Bota a fost legat mult în timpul vieții” și din bucurie „pentru că am avut cinstea să-l cunosc acum aproape 30 de ani și mi-am dat seama din primul dialog că Sfinția Sa este un luptător și că face parte din stirpea erudiților Școlii Ardelene, face parte din stirpea luptătorilor țărani ai lui Horea și din stirpea luptătorilor în cetate care au redactat Supplex Libellus Valachorum.”

Un intermezzo muzical a oferit solista Mălina Ungureșan, care a interpretat două arii celebre, cu acompaniament de pian.

În continuare, din partea D-lui Emil Boc și a Primăriei orașului Cluj-Napoca a transmis un mesaj istoric Ionuț Țene, Director al Biroului Învățământ, Cultură, Culte, Sport și Societate. Cu această ocazie, i-a acordat Pr. Ioan Bota o Diplomă de Excelență „pentru contribuția extraordinară la promovarea istoriografiei și valorilor culturale românești”, din partea D-lui Emil Boc, primarul mun. Cluj-Napoca.

Dl. Horea Petru Șulea, primarul com. Florești, a vorbit despre privilegiul de a avea alături un om care împlinește 100 de ani. I-a oferit în semn de omagiu, un papirus și o plachetă aniversară la 100 de ani din partea Primăriei com. Florești.

În continuare, Dl. Herbil Ion, Primar al com. Rod-

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

na de Jos (MM) a rostit câteva cuvinte de suflet amintind că i-a conferit pr. Bota titlul de cetățean de onoare.

D-na Ilea Bonda Violeta, Director la Școala Gimnazială „Gheorghe Șincai”, Florești, a vorbit în mod particular despre activitatea Pr. Ioan Bota ca profesor de limba română la Școala din Florești, între 1955-1984; aici Părintele a reînființat și Parohia Greco-Catolică și a publicat o Monografie a com. Florești. În semn de de mulțumire și prețuire, i-a oferit o plachetă din partea dascălilor școlii.

Un cuvânt și o urare au venit din partea D-lui Ioachim Vancea, consilier local în cadrul Primăriei Florești și fost elev al Pr. Ioan Bota.

Dl. economist Vasile Bradea, nepot al Părintelui Ioan, l-a caracterizat în câteva cuvinte, arătând că „întotdeauna a fost pentru nou un exemplu, un model, ne-a îndemnat să punem mâna pe carte, să învățăm”. A încheiat cu afirmația: „Dânsul a studiat istorie, a făcut istorie, a intrat în istorie și rămâne în istorie, Unchiul Bota!”

Câteva cuvinte a spus Dl. Johnny Bota, nepot al pr. Bota, reamintindu-și că unchiul său „avea un sfat și o vorbă bună pentru fiecare”; „Chiar dacă împlinirea a 100 de ani pare un miracol, mi se pare firesc pentru un om ca el. Mi se pare firesc să îmbătrânesc și eu iar Unchiul să rămână și să fie mai departe cu noi”.

Au venit apoi la microfon, Lect. univ. dr. Nicolae Fodor cu membri ai Asociației Maramureșenilor din Cluj-Napoca, cu toții în frumos strai popular. A menționat că pentru o lungă perioadă Pr. Ioan M. Bota a fost membru în Comitetul de conducere și a ocupat și funcția de Secretar al Asociației Maramureșenilor. La sosirea sa și a membrilor asociației, Pr. Bota a exclamat cu bucurie: „- v-o adus Dumnezeu! Mă bucur că vă văd în zădii”; și i s-a răspuns: „- nice-n Rai nu scăpați de noi!”.

În numele Președintelui actual al Asociației, Dr. Petru Șuşcă, i s-a înmănat Pr. Bota o diplomă „pentru contribuția deosebită la promovarea și la perpetuarea valorilor Maramureșului”. Totodată maramureșenii i-au oferit o cruce de piatră adusă din piatră din malurile Nistrului, „pentru că părintele a luptat până departe în est pentru neamul românesc”.

Mai apoi, Grupul Folcloric Studentesc Maramureșul a oferit Pr. Bota o diplomă „pentru contribuția la educarea tinerei generații”, și, din partea ieudenilor, câțiva colaci, la care Pr. Bota a spus: „de plăcinte gura râde, dar de vârzare și mai tare!” spre veselie tuturor.

În continuare, Economist Emil Culda a adus un mesaj din partea lui Liviu Petrina, fost lider al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat.

A urmat o mărturie a Pr. Ovidiu Lăpuște, fost student, la Oradea și la Cluj, al Pr. Ioan M. Bota. A afirmat: „întotdeauna am apreciat și am admirat tăria, tenacitatea dânsului.”

Primarul com. Cojocna, Bucur Teodor a derulat câteva amintiri semnificative despre Pr. Ioan M. Bota, care a fost profesor și în localitatea sa natală, la Școala din Cara, localitate aparținătoare de com. Cojocna.

Dl. Vasile Iuga de Săliște, Președinte al Societății Culturale „Pro Maramureș” a oferit din partea asociației o Diplomă de Excelență.

Un dar a fost adus Pr. Bota și din partea Parohiei Iris – Cluj de către familia Pr. Ioan Mătieș, vicar cu laicii, care a păstorit împreună cu pr. Ioan M. Bota Parohia Iris, unde Pr. Bota s-a aflat între 1997-2015. Mulțumindu-i, i-a oferit o icoană cu Isus, „Cel pe care L-ați slujit toată viața”.

La final, prezentând pe scurt cartea „Școala Ardeleană”, PS Florentin a rostit câteva idei despre importanța și semnificația mesajului acestei cărți, care „ocupă de fapt un timp mult mai lung în istorie. Cartea oferă câteva repere istorice ce ilustrează faptul că parcursul istoric încununat cu Unirea de la 1918 nu începe cu Școala Ardeleană, ci cu Unirea de la 1700 cu Biserica Romei, cum spunea și Fericitul Iuliu Hossu, cardinal al neamului românesc și martir pentru credință: „Dacă nu era Unirea de la 1700, nu era nici Marea Adunare Națională de la 1848, când s-a strigat «noi vrem să ne unim cu țara», nu era nici Unirea de la 1918!”.

A urmat momentul artistic susținut de Grupul folcloric din Asociația Maramureșenilor, de frații Ioan și George Chindriș din Ieud, de Grupul Ieudenilor, apoi Ștefan și Andrei Petreus, cu toții au adus universul cântecului popular maramureșan, cu frumusețea „plaiului cu flori” și lumina „plaiului cu dor” din în-soritul Maramureș. A fost fericit Pr. Bota de cântul „maramureșenilor săi”, din zona sa natală, veniți special să-l bucure, să-l salute, să-l întâlnească, cum de fapt făcea și el deseori mergând la ei. I-au umplut, într-adevăr inima de senină dragoste.

Atât Sfânta Liturghie din prima parte a programului, cât și alocuțiunile și momentele artistice din Aula „Iuliu Hossu” au fost încheiate printr-un cuvânt rostit cu vioiciune, care la final a cuprins mesajul de mulțumire al Pr. Ioan M. Bota: „le mulțumesc tuturor celor care au adus un omagiu unei umile persoane care a slujit Biserica, au adus un omagiu Bisericii!”. A întinerit Părintele Ioan M. Bota, deși avea 100 de ani, în această zi, în zâmbet și trăire, bucurându-se de prezența tuturor care au venit la el, adresându-le cuvinte din adâncuri de înțelepciune și trăire creștinească și românească, salutând, mulțumind, glumind, reamintind lucrurile mari pe care i le-a făcut lui Dumnezeu.

Părintele Ioan M. Bota, cel mai vârstnic preot al Eparhiei de Cluj-Gherla, prin viața sa a fost și este, cum frumos l-a caracterizat Prof. univ. dr. Ioan-Aurel Pop, un exemplu de: „credința noastră este viața noastră!”.

Ziua Voluntarului Caritas

Sala festivă a Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” din Oradea a găzduit **joi, 23 ianuarie 2020, Ziua Voluntarului Caritas**, primul eveniment din anul acesta dedicat celor 15 ani de activitate în domeniul social pe care îi sărbătorește Asociația Caritas Eparhial Oradea. Gazdele evenimentului au fost voluntarii Patricia Kăvășdan și Olimpiu Man.

La eveniment au participat, alături de voluntarii și invitații lor, Preasfinția Sa Virgil Bercea - Episcop de Oradea, Pr. Mihai Vătămănelu, vicar general, Antoniu Chifor, vicar eparhial cu preoții, Florica Cherecheș, deputat și Arina Moș, director executiv al Direcției de Asistență Socială Oradea.

Prin această premiere am urmărit recunoașterea publică a meritelor celor mai activi voluntari. În anul 2019, **114 de voluntari au prestat 2.348 de ore în serviciul aproapelui**. Au fost acordate 13 premii pentru implicarea în activități și programe, premii speciale și diplome aniversare coordonatorilor departamentului de voluntariat de-a lungul celor 15 ani de activitate, precum și premiul **“Voluntarul anului 2019”**.

Au luat cuvântul: Florica Cherecheș, PSS Virgil Bercea și pr. Olimpiu Todorean.

„Vreau să vă felicit pentru cei 15 ani de activitate în care ați fost un partener de nădejde în comunitatea orădeană, o organizație care inspiră, care ajută, care merge acolo unde este nevoie și care stă și primește și ascultă pe cei în nevoie. Vreau să vă doresc ani plini de realizări, cu multe reușite, pentru că ne-am obișnuit deja să veniți cu lucruri deosebite pentru comunitatea noastră și să răspundeți nevoilor care sunt în această comunitate. Aș vrea, în mod special, astăzi, să mulțumesc voluntarilor Caritas: sunteți extraordinari, sunteți nemaipomeniți și se cuvine să vă arătăm nu doar astăzi recunoștința noastră, ci de fiecare dată. Vă mulțumesc pentru exemplul pe care îl dați celorlalți și vă doresc multă sănătate, multă putere de muncă și vă doresc să îi molipsiți și pe alți tineri și pe alți mai puțin tineri care, văzându-vă exemplul și văzând satisfacția pe care o aveți când puteți ajuta pe cineva în nevoie vor dori să facă și ei la fel” (...). **Florica Cherecheș, deputat.**

„Suntem obișnuiți cu această seară a voluntarului, deja se organizează de 15 ani. Este foarte greu

de spus cât de mult se face sau câte de puțin sau cât ar mai trebui să se facă. Maica Teresa de Calcutta a spus, - atunci când a fost lăudată pentru ceea ce face - este o picătură în ocean. Dar dacă această picătură nu ar fi, nu ar exista oceanul. Și noi facem, câte ceva. Știm că am dori să facem mai multe. Eu, câteodată, mai merg pe la centrul Maria Rosa și îi admir, mai ales pe tinerii din licee, care merg să servească sau să facă curățenie după masa de prânz. Este mare lucru. Acolo îți dai seama cam la ce oră ne aflăm: de ce el este pe stradă și noi nu? Oare ce ar fi dacă am inversa rolurile? Oricum, ceea ce Caritas-ul face sau încearcă să facă este foarte valoros pentru toți, pentru cei care sunt mai săraci și pentru noi - cei care îi mulțumim Domnului că nu avem nevoie de alte lucruri și avem disponibilitate pentru a-i ajuta pe ei. Eu vă mulțumesc tuturor celor care sunteți în această seară aici și aș dori să aduc această mulțumire mai ales celor care fac voluntariat. Vă doresc o seară binecuvântată și Bunul Dumnezeu să ne ocrotească pe fiecare dintre noi!” **PSS Virgil Bercea, Episcop de Oradea.**

„Preoți nebuni, „nebuni de iubire” pentru cei mai vulnerabili, „nebuni” pentru a ajuta și a împărtăși propria vulnerabilitate cu alții. Cu aceste cuvinte, privind în ochi armata de săraci și imigranți găzduiți în Citadela Caritas din Roma, Papa Francisc, aflat în vizită în acest complex, s-a adresat preoților.

În momentul în care am citit acestea m-am gândit imediat la voi, voluntarii noștri.

Nu sunt mulți, să știți, nici între preoți care să fie „nebuni” de o astfel de iubire. Mai este, când timpul îi permite, episcopul nostru Virgil, când merge la cantina socială să-i servească pe cei săraci și să le spună o vorbă de încurajare sau când merge la groapa de gunoi a orașului, la cei năpăstuiți care locuiesc acolo; mai iese din birouri și doamna Arina, o știu prea bine, căutându-i pe cei vulnerabili, a mai fost în anii trecuți, când activa mai mult Oradea și părintele Radu Cefan; și, sunteți voi, voluntarii noștri, „nebuni de iubire”, cei care simțiți nevoia de a împărtăși vulnerabilitățile altora.

Și cum ați altfel dacă nu „nebuni de iubire” când mergeți la cantina socială, la Casa Frențiu, la colectele de Paști și de Crăciun, la colectele din licee, la a bucura copii prin spitale sau centre de zi, la a rupe

din timpul vostru și a-l dedica celor care au mai mare nevoie de voi?

De aceea, ceea ce facem noi aici, în această seară, nu este decât un palid semn de recunoștință față de tot ceea ce faceți voi de-a lungul anului pentru semenii voștri.

Nu avem premii materiale valoroase să vă oferim pentru ceea ce faceți, dar sunt sigur că nici nu așteptați astfel de premii, pentru că ceea ce faceți, ceea ce au făcut alții înaintea voastră și ceea ce veți face în viitor, voi "nebuni de iubire", primiți alt fel de premii: premii spirituale, sufletești și de mulțumire a faptului bine făcut. Vă mulțumesc vouă, "nebuni" buni, pentru exemplul pe care-l dați comunității!" Pr. Olimpiu Todorean, președinte Asociația Caritas Eparhial Oradea

Premiul CANTINA SOCIALĂ

Cantina socială este un serviciu social în cadrul căruia voluntarii, pe lângă servirea efectivă a beneficiarilor, interacționează în mod direct cu aceștia. În anul 2019, 31 de voluntari au realizat 922 de ore de voluntariat la cantina socială.

Premiul s-a acordat voluntarului **Ștefan Tomai**.

Premiul COLECTA DE PAȘTI

La Colecta de alimente de Paști din anul 2019 s-au implicat 27 de voluntari, care au desfășurat 190 de ore de voluntariat, contribuind la strângerea de alimente și donații în bani în valoare de aproape 15.000 lei pentru cei nevoiași.

Premiul s-a acordat voluntarului **Andrei Horgoș**.

Premiul COLECTA DE CRĂCIUN

La tradiționala Colectă de alimente de Crăciun, în anul 2019 s-au implicat 35 de voluntari care au desfășurat 256 de ore de voluntariat, contribuind la strângerea de alimente și donații în bani în valoare de aproape 10.000 lei pentru ca cei 150 de beneficiari ai asociației să poată primi masa caldă zilnică și pe parcursul anului 2020.

Premiul s-a acordat voluntarului **Paul Todorean**.

Premiul VOLUNTARIAT CORPORATIST

Acest premiu îl oferim pentru încurajarea și facilitarea angajaților de a se implica în activitatea Cantinei Sociale. În anul 2019, 2 firme, Celestica și Lateral Oradea s-au remarcat prin implicarea a 10 angajați, care au sprijinit pregătirea mesei în cadrul Cantinei Sociale în lunile septembrie, respectiv decembrie. Compania Celestica a asigurat de asemenea masa pentru beneficiari și a organizat Campania Shoebox, prin intermediul căreia zeci de copii din Centrul after-school "Sf. Martin" din Ioaniș au primit cadouri cu ocazia Sărbătorilor de iarnă. Le mulțumim pentru bunăvoință!

Premiul s-a acordat companiilor **Celestica și Lateral Oradea**.

Premiul SPRIJIN ADMINISTRATIV

Activitatea administrativă este foarte importantă în organizația noastră. Și în anul 2019, 44 de voluntari au cumulat 243 de ore de voluntariat în activități administrative, care au inclus și Campania 2% și Cutia de Crăciun.

Premiul s-a acordat voluntarei **Andrada Cazan**.

Premiul PRIETENI PENTRU UN ZÂMBET

Anul 2019 a fost plin de schimbări pentru echipa Prieteni pentru un zâmbet, care numără în prezent peste 50 de voluntari clovni-doctori activi. 18 noi voluntari au finalizat cursul de clovni în luna martie și s-au alăturat echipei. În ciuda întreruperii activității cu copiii internați la Spitalul Clinic Municipal “Dr. Gavril Curteanu”, 33 de voluntari clovni au activat de-a lungul anului 2019, prin vizite la Centrul de Îngrijire de zi pentru copii, aflat în subordinea Direcției de Asistență Socială Oradea, la Centrul de zi pentru copii al Asociației Down Oradea, și prin participarea la diverse alte evenimente dedicate copiilor. În ultimul an, echipa a realizat 259 de ore de voluntariat, aducând zâmbete fără număr pe chipul celor mici!

Premiul s-a acordat voluntarei **Lavinia Covaci**.

Premiul CASA FRENȚIU

Anul 2019 a însemnat și deschiderea posibilității pentru voluntari de a-i vizita pe rezidenții Centrului Casa Frențiu, inaugurat în anul 2018. Prin intermediul programului „Adoptă un bunic sau o bunică”, 32 de voluntari “nepoți adoptivi” au petrecut timp de calitate cu rezidenții, i-au însoțit la plimbări, au jucat jocuri de societate, au cântat colinde, au împărtășit experiențe și povești de viață, acumulând în acest sens 130 de ore de voluntariat.

Premiul s-a acordat voluntarului **Olimpiu Man**.

Premiul pentru DISPONIBILITATE

Disponibilitatea înseamnă a fi prezent la nevoie. Când ești anunțat cu o oră înainte și faci tot posibilul să fii prezent. Apoi aduci cu tine și prieteni...

Premiul s-a acordat voluntarului **Șerban Baci**.

Premiul CEL MAI ACTIV VOLUNTAR

Cel mai activ voluntar este persoana care se implică în cele mai multe activități din dorința de a schimba ceva pentru comunitatea lui.

Premiul s-a acordat voluntarei **Cristina Danciu**.

Premiile SPECIALE

Premiul special îl oferim persoanelor care promovează asociația noastră în comunitate, prin chemarea la voluntariat și prin propriul exemplu de conduită. De-a lungul anului 2019, am derulat activități de promovarea a voluntariatului și acțiuni caritabile de colectare de alimente și haine în instituțiile de învățământ partenere. Aceste demersuri nu ar fi fost posibile fără o colaborare strânsă cu câteva doamne profesor dedicate, care au răspuns mereu apelului nostru la sprijin comunitar și au asigurat informarea și mobilizarea elevilor spre implicarea socială.

Premiul s-a acordat doamnelor profesor **Carmen**

Chiș, Dana Mihincău, Ildiko Raț, Adriana Miclăuș, Mariana Todorean și Florica Crețiu.

PREMIUL SPECIAL PRIMUL VOLUNTAR ÎNSCRIS

Dorim să îi recunoaștem public meritele primei voluntare înscrise, care s-a remarcat prin calitatea și longevitatea sprijinului acordat.

Premiul s-a acordat voluntarei **Crina Dobocan.**

PREMIUL SPECIAL ULTIMUL VOLUNTAR ÎNSCRIS

Dorim să o felicităm pe ultima voluntară înscrisă în luna decembrie, care deja s-a făcut remarcată prin diversitatea activităților la care a luat parte și dedicarea de care a dat dovadă!

Premiul s-a acordat voluntarei **Katalin Kovacs.**

PREMIUL SPECIAL TRAINERUL CLOVNILOR

În urmă cu 15 ani, 5 voluntari au fost inițiați în arta de a fi clown, participând la primul curs de pregătire de 6 săptămâni în Italia, în cadrul căruia au deprins tainele terapiei prin zâmbet. 15 ani mai târziu, unul dintre ei continuă să se implice ca voluntar trainer pentru noile generații de clowni, împărtășindu-le din experiența sa vastă.

Premiul s-a acordat voluntarului **George Demian.**

PREMIUL VOLUNTARUL ANULUI

Premiul „Voluntarul anului” este premiul oferit pentru: implicare, disponibilitate, diversitatea

activităților în care s-a implicat, numărul de ore prestate și calitatea serviciilor oferite. Toți voluntarii activi din 2019 sunt nominalizați pentru acest premiu.

Premiul s-a acordat voluntarului **Nicu Vinter.**

DIPLOMĂ ANIVERSARĂ

S-a acordat pentru susținerea activității voluntarilor în cadrul asociației, în decursul celor 15 ani de activitate. Le mulțumim astfel colegilor noștri: **Silviu Sana, Sofia Laza, Rita Szopos, Ana-Maria Lazăr, Iulia Iova, Bianca Ghețe, Traian Ostahie, Alexandra Crovasce, Cristina Todorean și Ioana Tuță.**

Evenimentul a fost presărat cu momente artistice susținute de Cvartetul Dolce Quartet (Renata Negru (violoncel), Erik Kovacs (viola), Herțe Radu (vioară) și Chiș Ionuț (vioară); Corul Enjoy Music, al Biroului Pastoral pentru Laici al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, alcătuit din elevii claselor primare ale Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, părintelui Paul Popa și Ovidiu Lazăr și, nu în ultimul rând, solistului Doru Todoruț, care a închis evenimentul printr-un recital excepțional. Mulțumim Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, doamnei director Antonia Monica Nica, pentru că ne-a găzduit evenimentul și în anul acesta.

Felicitări tuturor voluntarilor și deosebite mulțumiri pentru tot ceea ce au făcut pentru beneficiarii Asociației Caritas Eparhial Oradea și pentru asociație în 2019!

A treia ediție a Concertului de Crăciun - Vintere, 2019

Ca în fiecare an, Centrul Cultural Catolic Episcop Iuliu Hirțea, în colaborare cu Filarmonica de Stat din Oradea, Consiliul Județean Bihor și Parohia Vintere a organizat duminică 15 decembrie a treia ediție a Concertului de Crăciun.

La invitația organizatorilor, Cvartetul "Intermezzo" alcătuit din Florin Avram- vioara I, Kurucz Tibor- vioara a II-a, Valer Mînecan-violă și Maria Tandler- violoncel, au susținut un bogat program, după cum urmează: W.A. MOZART - Divertisment nr.3 (3 părți); E. ELGAR - Salut d'Amour; G. BIZET - Prelude Carmen; J. S. BACH - Aria; J. BRAHMS - Dans maghiar nr.5; J. STRAUSS - Voci de primăvară (vals); A. PIAZZOLLA - Liber Tango; J. WILLIAMS - Lista lui Schindler; GAME OF THRONES - Main Theme, The Rains of Castamere; A. DVORAK - Humoresca; G.DINICU - Hora Staccato; G.D. DAVID - What a wonderful world (Ce lume minunată).

La finalul concertului, atât instrumentiștii, cât și

spectatorii au cântat împreună colinzi și cântece specifice sărbătorilor de iarnă.

Organizatorii au mulțumit la final artiștilor Filarmonicii din Oradea și și-au exprimat speranța că acest concert, susținut după modelul Concertului de Anul Nou de la Viena, se va impune în rândul iubitorilor de muzică din zona Beiușului, devenind un reper în cadrul manifestărilor culturale bihorene.

Centrul Cultural Catolic Episcop Iuliu Hirțea

Concert de colinde la Parohia Greco-Catolică Horoatu Crasnei

În Duminică dinaintea Nașterii Domnului, credincioșii Parohiei Greco-Catolice Horoatu Crasnei au trăit momente înălțătoare, având onoarea să aibă în mijlocul lor Corala „Sfânta Familie” din Zalău, condusă de dl. Dirijor Prof. Grigore Grigoruț, care au dat răspunsurile la Sfânta Liturghie.

La finalul Sfintei Liturghii a avut loc un concert de colinde, pregătit și interpretat de Corala din Zalău, la care am avut deosebită bucurie de a avea în mijlocul nostru pe Preotul Vlad Stănean împreună cu credincioșii Parohiei Ortodoxe și un grup de colindători din Ansamblul „Cununa Meseșului” din localitate, care au transmis prin colindele lor bucuria Nașterii Pruncului Isus.

Momentul a fost încheiat cu o colindă tradițională cântată de toți și cu mulțumirile adresate colindătorilor

și celor ce au făcut posibil acest eveniment iar la ieșirea din Biserică cei prezenți au luat parte la o agapă.

Pr. Mihai ȘOFINETI

Seară de colinde la Biserica Greco Catolică Sfânta Treime

Cu ocazia Nașterii Mântuitorului, Biserica Greco-Catolică Sfânta Treime a organizat, așa cum obișnuiește în fiecare an, un concert de colinde, avându-i ca invitați pe: doamna Florica Ruja cu Ansamblul „Nuntași Bihorului-Junior”, Antonia Horbacs, familia Lazăr Cristin și Simona.

Corul Bisericii Sfânta Treime a susținut un frumos concert de colinde sub acompaniamentul la orga al Adrianei Petruț.

Mesajul pe care am dorit să-l transmitem celor care ne-au onorat cu prezența a fost: „Pruncul Sfânt, s-a născut pentru noi, a îmbrăcat haina umilinței, a suferinței, pentru ca noi ... să îmbrăcăm haina Luminii, a bucuriei, a sfințeniei, veniți să-I colindăm!”.

Printre frumoasele colinde s-au citit rugăciuni profunde de recunoștință, de înălțare a sufletului, rugăciuni în care a fost antrenati toți credincioșii, așa încât, pentru câteva minute, biserica a devenit un singur glas, de rugăciune și fericire în fața Sfântului Altar.

Biroul de presă

Îngeri printre Oameni

Așa putem spune despre ceea ce s-a întâmplat duminică, 15 decembrie 2019, în Parohia Greco-Catolică Beznea, când am fost onorați să fim vizitați de către corul Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” din Oradea.

Acompaniați magistral la orgă de către domnul Anton Țâmpu, și dirijați de către doamna profesor Nicoleta Țâmpu au animat Sfânta Liturghie celebrată de către părintele paroh Gabriel Beita. După acest moment a urmat un concert de colinde care s-a ridicat la un nivel de excepție, care a impresionat credincioșii din biserică, răspunzând prin aplauze susținute.

Glasurile acestor minunați tineri ne-au umplut sufletele cu multă emoție, stârnind lacrimi de bucurie și speranță, că de acolo din ceruri, prin intermediul acestor „îngeri”, Domnul ne reamintește că: „Iată eu sunt cu

voi până la sfârșitul veacurilor”.

Le mulțumim frumos și îi mai așteptăm pe la noi și cu alte ocazii, le dorim mult succes în continuare să poată face fericiri și pe credincioșii altor comunități.

Mihai CACUCI

Sfânta sărbătoare a Crăciunului în Parohia Sititelec

În ziua Nașterii Domnului, la Parohia Greco-Catolică Sititelec a fost celebrată Nașterea Domnului, împreună cu preoții parohi Torjoc Romulus și Torjoc Bogdan. Credincioșii Parohiei noastre au venit cu mic, cu mare pentru a serba nașterea pruncului Isus.

Sub îndrumarea doamnei preotese Torjoc Eugenia, în casa Domnului au răsunat glasuri de copii, cântând colinde tradiționale, recitând poezii și așteptându-l pe Moș Crăciun. Nașterea Domnului, vestită în fiecare casă, dar și în biserică noastră de către „ceata”, Viflaimului fiind reprezentată de 11 băieți care duc tradiția mai departe. Aceștia s-au pregătit temeinic pentru a aduce în fața noastră sceneta Nașterii Domnului nostru

Isus Cristos. În biserică continuând să avem mai multe momente pregătite pentru acest eveniment.

Andrada JURCA

Exerciții Spirituale Eparhiale AGRU

În perioada 14-15 decembrie 2019 s-au desfășurat Exercițiile Spirituale Eparhiale AGRU, având ca temă „Iubirea și carismele în Biserică (1 Cor. 12-13)”. Evenimentul a fost organizat de Departamentul pentru pastorația adulților și a familiilor în colaborare cu AGRU Eparhial Oradea la pensiunea Colt de Rai, lângă Zalău. Au participat circa patruzeci de credincioși din protopopiatele Oradea, Zalău, Beiuș și Marghita, însoțiți de preoți.

Programul primei zile a inclus un ciclu de conferințe susținute de Pr. Mihai Vătămănelu OFMConv. – vicar general al Eparhiei Greco-Catolice de Oradea, și pr. Mihai Tegzeș – responsabil eparhial pentru pastorația adulților și a familiilor. Teme propuse au fost: „Carismele în Biserică”, „Trupul mistic al lui Cristos” și „Elogiul Iubirii”, pornind de la cuvintele Sfântului Apostol Pavel.

Cea de a doua zi a fost dedicată conștientizării chemării la apostolat pe care Cristos o adresează laicilor prin Biserică, în mod constant încă din primele secole și cu o mai mare insistență în epoca modernă. Totodată s-au identificat modalități concrete prin care laicii pot răspunde acestei chemări la apostolat în forma asociativă, prin AGRU. Fiecare din cele două zile s-a încheiat cu celebrarea sfinte liturghii, credincioșii având și posibilitatea de a se spovedi sau de a cere îndrumare spirituală preoților prezenți.

Valeriu DOMUȚA,
președinte AGRU Eparhial Oradea

Întâlnirea vârstei a treia

Întâlnirea catehetică a vârstei a treia a avut loc joi, 19 decembrie 2019, în prezența Preasfinției Sale Virgil Bercea, prilej cu care am sărbătorit și 20 de ani de la înființarea Asociației "Viața Ascendentă" la Oradea, care face parte din V.M. Internațional.

Ne-am bucurat și de prezența îndrăgitului interpret de muzică populară și a colegului nostru, profesor de limba și literatura română, care ne-a colindat cu deosebită dragoste, Ciprian Zopota.

Tema întâlnirii a fost „A dăru și a primii” din perspectiva Nașterii Domnului, (Crăciunul).

Mulțumim Bunului Dumnezeu pentru aceste clipe de părtășie și pentru prezența în mijlocul nostru a

Preasfinției Sale.

Pr. Ovidiu DUMA

Spectacol caritabil la Zalău

În așteptarea Sărbătorii Nașterii Domnului, Parohia Greco-catolică Sfânta Familie din Zalău, împreună cu Biroul Pastoral Eparhial pentru tineri Oradea și *Enjoy Music* Oradea, au organizat un spectacol caritabil. Acesta a avut loc în biserica parohială, în seara zilei de duminică 15 decembrie.

Prezentatorul evenimentului a fost Luca Olar, elev la Școala „Simion Bărnuțiu” din localitate, care a vorbit frumos despre Praznicul Nașterii Mântuitorului, despre perioada premergătoare acestuia, în care se cântă colindele și despre sensul spectacolului caritabil.

Primul care a evoluat a fost grupul „Prietenii lui Isus”, al parohiei-gazdă, dirijat de Sora Cornelia Mureșan și acompaniat de Robert Szeredai, elev la Școala „Simion Bărnuțiu”, de Alexandru Sabou, elev la Liceul de Artă „Ioan Sima” din Zalău, la chitară și de autorul

acestor rânduri, la orgă.

Au urmat colindele copiilor și tinerilor Alexandra Dume, Elena Jurj, Daria Haș, Sara Chirilă, Natalia Bendre și Alexandru Cristea, din Oradea.

Ovidiu Lazăr a impresionat în mod deosebit publicul numeros prin profesionalismul și sensibilitatea artistică cu care a interpretat colindele alese.

În final a evoluat Corul *Enjoy Music* din Oradea, format din elevi în clasele primare.

Fondurile obținute la acest spectacol caritabil vor fi utilizate la acțiunile care se vor organiza pentru copiii și tinerii din Parohia noastră.

Mulțumim mult tuturor celor implicați.

Pr. Ciprian ROBOTIN

Părintele Ioan Mada a trecut la Domnul

În dimineața de 18 decembrie 2019, a trecut la Domnul, părintele Ioan Mada. Părintele a fost hirotonit în 20 februarie 1994. A slujit între anii: 1995 - 1997 în parohia Peceiu, Județul Sălaj; redeschis parohia Sâg; 1997 - 1998 în parohia Suplacul de Barcău, Județul Bihor; 1998 - 2014 - Preot și protopop în Beiuș, jud. Bihor; 2015 - iunie 2019 - Preot cu activitate la domiciliu; din iunie 2019 - până în prezent - preot în Sălăjeni, comuna Bocșa, jud. Sălaj. A amenajat casele parohiale din Suplacul de Barcău și Beiuș, capelele din: Peceiu, Suplacul de Barcău și Beiuș, precum și alte renovări și amenajări la Beiuș. A construit biserica cu hramul "Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan" din Beiuș. A recuperat bisericile din Băița, Grădinari, Vălani, Prisaca și Fiziș, jud. Bihor. A recuperat terenuri. A înființat corul Bisericii din Beiuș "Ioan Bușția".

Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, preoții, persoanele consacrate și credincioșii au ridicat rugăciuni pentru odihna sufletului adormitului întru Domnul, ca sufletul lui să se așeze cu dreptii care din veac au bineplăcut Lui.

„Că Tu ești învierea, viața și odihna robului Tău părintele Ioan, fratele nostru, Cristoase Dumnezeul nostru, și Ție mărire înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”. În veci pomenirea lui!

Două personalități ale culturii române: Mihai Eminescu și Ioan Budai-Deleanu

De Ziua Culturii Naționale, Sala Mare a Primăriei Oradea a fost umplută de cei interesați să participe la conferința organizată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, de Oradea împreună cu Revista de cultură „Familia”. Sub titlul generic „Două personalități ale culturii române: Mihai Eminescu, Ioan Budai-Deleanu”, conferința l-a avut ca invitat pe scriitorul Cristian Bădiliță.

Șirul discuțiilor a fost deschis de Traian Ștef, redactorul-șef al revistei „Familia”, care a prezentat legăturile cu Oradea ale poetului național. A fost reiterat faptul că în 1866, Mihai Eminescu a debutat în revista de cultură orădeană care, de altfel, ajungea, la acea vreme, în toate școlile românești din Imperiul Austro-Ungar. „Mihai Eminescu este poetul cel mai important din cultura română, care continuă să ne surprindă chiar și după atâția ani. L-am alăturat pe Ioan Budai-Deleanu care, deși nu era cunoscut la vremea aceea, este totuși unul din scriitorii fundamentali ai literaturii române, al doilea mare om de cultură român, perfect sincronizat cu ideile epocii sale”, a spus Traian Ștef.

În impozantul său expozeu, Cristian Bădiliță a reafirmat că „Ioan Budai-Deleanu aparține tradiției greco-catolice de scriitori geniali”. Referindu-se la „Țiganiada”, Bădiliță a recunoscut că epopeea a fost scrisă în limbajul românesc al vremii sale, „un limbaj care s-a opacizat, motiv pentru care Ioan Budai-Deleanu nu a fost publicat la vremea lui. Când a apărut, limba Tiganiei era deja expirată.” Atât Traian Ștef cât și Cristian Bădiliță au reușit să transcrie în limba română modernă

epopeea lui Budai-Deleanu, păstrând poezia, dar cizelând topica.

În încheiere, cuvântul final i-a aparținut Preasfințitului Părinte Virgil Bercea care a amintit de legătura greco-catolică a unor nume sonore din cultura română, precum Titu Maiorescu, Ioan Budai-Deleanu, respectul lui Eminescu pentru Blaj, Mica Romă. „Biserica Greco-Catolică s-a implicat mereu pentru binele întregii comunități. Să ne întrebăm, urmând aceste exemple ale înaintașilor, ce putem face acum noi pentru binele comunităților în care trăim”, a fost linia de reflecție cu care și-a încheiat cuvântul Episcopul Eparhiei.

Seara a fost împodobită și de recitări cu mult talent ale actriței Gabriela Codrea ale câtorva versuri de Mihai Eminescu, Marin Sorescu și Adrian Păunescu.

Biroul de presă

Lansare de carte la Marghita

Marți, 17 decembrie a.c., în sala de conferințe a Casei de Cultură din Marghita, în prezența unui public numeros, a fost găzduit un eveniment editorial în deplină consonanță cu spiritul iertării ce domină Sărbătoarea Crăciunului: apariția cărții părintelui dr. Cristian Bălănean – *Spovada: o poartă mereu deschisă spre cer. Compendiu doctrinar, istorico-liturgic, canonic și spiritual*.

După rugăciunea Tatăl Nostru, părintele paroh Liț-Demian Gheorghe a făcut o trecere în revistă a lucrărilor publicate de pr. Cristian Bălănean, urmând, apoi, prezentarea celor care au făcut recenzia cărții, respectiv a doamnei Carmen Potra, titulara unui doctorat recent în teologie morală la Universitatea din București, teza avându-l coordonator pe ÎPS dr Ioan Robu, și a părintelui Florin Mărincean, din Parohia Greco-Catolică „Sfânta Treime” Șimleul Silvaniei, cel care a semnat și Prefața cărții.

În cuvântul său, doamna doctor Carmen Potra s-a referit, cu precădere, la aspectele morale ale Tainei Spovedaniei și la specificul sacramental al acesteia, în raport cu alte remedii de tip psihologic. La rândul său,

părintele Florin Mărincean a oferit o mărturie personală a importanței spovezii în viața sa și a insistat pe dimensiunea spirituală a Sacramentului Reconcilierii, dar și pe unele probleme de ordin istoric. În final, autorul cărții a oferit o serie de detalii privitoare la motivația publicării unei astfel de lucrări, printre care simbolistica porții din Anul Milostivirii Divine (2016) a ocupat locul central, subliniind și caracterul multiconfesional al cărții.

Lia MIEREA

„Delicvenții „de ieri” sunt astăzi angajați cu contracte individuale de muncă”

- Interviu realizat de **Crina DOBOCAN** cu asistentul social **Teodora Boda** pentru **Jurnal Bihorean&Bihon.ro** -

Peisajul social cotidian ne prezintă un amestec de stări, fapte, agitație, întâmplări, emoții, sunete care formează o imagine a ceea ce numim „o zi obișnuită”.

Printre toate aceste aspecte, în mod voit sau nu, ne ferim de cele mai multe ori privirea de la cei „ai nimănu”, „oameni ai străzii” care parcă ne umbresc ideile despre perfecțiunea spre care pretindem că ne îndreptăm.

Jurnal Bihorean&Bihon.ro: Cine sunt oamenii străzii și ce face Asociația Caritas Eparhial pentru ei?

Teodora Boda: „Oamenii străzii” nu sunt ai străzii, cei „ai nimănu” sunt de fapt ai noștri, sunt acel „aproape” pe care suntem îndemnați să îl iubim, să îl ajutăm, să îl respectăm.

Asociația Caritas Eparhial Oradea reușește, în mare măsură, să răspundă, în mod profesionist, nevoilor celor care trec pragul și care îndrăznesc să ceară ajutor; ei nu cer milă, ei au nevoie să fie îndrumați și motivați pentru a-și regăsi echilibrul și stabilitatea pierdute – factori care i-au „aruncat” în nesiguranță, haos, teamă, frig și foame.

JB&Bihon.ro: De ce ai ales asistența socială? Ce reprezintă pentru tine aceasta?

T.B.: Asistența socială înseamnă a face ceva, înseamnă să se acționeze, iar această acțiune are un obiectiv clar: creșterea calității vieții oamenilor. Asistența socială, prin obiectivele și principiile ei, definește activitatea asociației noastre, viziunea și scopul acestei organizații. În practică, asistenții sociali folosesc cunoștințele personale care vin din interpretarea personală a teoriilor, din propria intuiție și din cunoașterea obținută din practica de zi cu zi. Când te uiți la un asistent social în acțiune, vezi modul în care emoționalul influențează și creează socialul și modul în care este angajată capacitatea mentală rațională. Asistentul social trebuie să includă înțelepciunea locului, experiența personală și cunoștințele despre persoanele și familiile cu și pentru care lucrează. Prin urmare, o practică inteligentă a asistenței sociale e necesar să includă, alături de inteligența cognitivă și generală, inteligența emoțională și socială.

JB&Bihon.ro: Cum vă găsește sfârșitul de an?

T.B.: Este într-adevăr sfârșit de an, un moment introspectiv pentru noi, ca echipă aflată într-un dinamism continuu. Ne bucurăm să vedem că dăruirea cu care suntem alături de cei nevoiași nu rămâne fără ecouri în NOUL firesc pe care beneficiarii ai serviciilor noastre vin să ni-l împărtășească, pentru ca noi să ne bucurăm alături de ei pentru reușita lor.

Și în acest an, am trăit alături de fiecare în parte

suferința și deznădejdea, dar – mai mult decât atât –, trăim bucuria celor care au regăsit speranța cu aceiași ochi din care au curs lacrimi de neputință. Cât de frumoși sunt oamenii care zâmbesc și care își poartă cu demnitate pe umeri dramele care i-au împovărat!

Nu este puțin lucru și nici deloc lipsit de importanță să depășești limite impuse, nu doar o dată, de „etichetele” celor care privesc în jurul lor, dar care însă „interpretează” conform a ceea ce poartă în suflet. Nu este puțin lucru să crezi cu tărie, din nou, în potențialul propriu. Nu este puțin lucru să pui punct și – mai ales – să o iei de la capăt.

JB&Bihon.ro: Care sunt poveștile voastre de succes?

T.B.: Iată că se poate! Unii delicvenți „de ieri” astăzi sunt angajați cu contracte individuale de muncă și își asigură o sursă de venit, nemaifiind nevoiți să fure. Mai mult, acceptă reguli impuse de cineva necunoscut (care nu le știe problemele), pentru a avea, legal, ceea ce înainte obțineau prin alte mijloace. Angajatorii oferă o simplă fișă de post, dar aceasta înseamnă cea mai importantă hârtie pe care mâinile beneficiarilor serviciilor noastre au ținut-o în ultimii ani! Înseamnă speranța unui nou început! Pentru că „hoții ăia” au plătit libertatea pe care o au cu lacrimi scumpe, iar acum știu prețul ei: cinstea. Naivitatea specifică tinereții are consecințele ei, care se transformă în lecții de viață atunci când vrem să schimbăm vulnerabilitatea și fragilitatea dinăuntru nostru în fermitate și în putere.

O sarcină nedorită, într-un moment nepotrivit, a declanșat un dezechilibru complet pentru nu doar o beneficiară a serviciilor noastre. Lipsa susținerii din partea tatălui copilului a determinat-o pe viitoarea mamă să comită infracțiuni repetate, care nu doar că au privat-o de libertate câțiva ani, spulberându-i elanul și visele, dar a fost nevoită să își abandoneze fetița. Timpul a trecut, nevindecând răni (așa cum auzim adeseori), ci – din contră –, amplificând dureri ale unor răni deja existente, astfel că cea mai ușoară cale a unui om aflat la pământ a rămas renunțarea: la ceilalți, la eul propriu. Redobândirea libertății aduce, nu doar o dată, statutul de „om al străzii”: fără idealuri, fără nici un fel de stabilitate, fiind înconjurat de străini și de pericole. Discuțiile constante și îndemnul repetat de a nu renunța, sprijinul afectiv și insistența constructivă primite din partea noastră au determinat-o pe beneficiara noastră să îndrăznească să creadă ca ar putea fi mai bine pentru ea, astfel că am primit întrebarea: „Cu ce trebuie să încep?”

„Prin nerepetarea greșelilor și prin a te lăsa ajutat!” – acesta a fost răspunsul nostru. Treptat, cu pași te-

(continuare în pag. 19)

(urmare din pag. 18)

mători, s-au făcut primele progrese: actele de identitate, căutarea unui loc de muncă, refuzuri repetate din partea angajatorului, până – în sfârșit – la primul obiectiv intermediar atins: perioada de probă la posibilul loc de muncă. Entuziasmul beneficiarei, atins în această etapă, respectiv încrederea că este posibil să și reușească, a făcut ca restul lucrurilor să meargă de la sine. De curând, și-a vizitat fetița, care este deja mărișoară, al cărei nume îl poartă nu doar în suflet și pe buze, ci și într-un tatuaj făcut în perioada în care doar așa își putea „atinge” copilul.

Turele de noapte la lucru, „norma” la mașinării ale căror nume sunt imposibil de pronunțat, oboseala unei zile de lucru, precum și grija de a rămâne „în grafic” – toate acestea formează re-startul unei autonomii personale și pași spre independența financiară pentru o altă beneficiară, abandonată într-o casă de copii, în urmă cu mulți ani.

Copilăria nefericită și greutățile timpurii care au marcat destinul acestei femei păreau că vor lua sfârșit o dată cu începutul mariajului ei; lucrurile însă în viața ei au continuat în aceleași nuanțe de gri pe care cursul vieții ei le avusese și până atunci. Rămasă cu doi copii, a avut totuși puterea de a nu ceda, „cicatricile” trecutului ei într-un centru de plasament devenind acum izvor de energie pentru lupta pe care a dus-o zilnic: cu singurătatea, cu greul, cu societatea, cu nevoile copiilor ei. Astăzi, nu doar că lucrează, dar își ajută una dintre fiice la creșterea celor mici ai ei; beneficiara noastră este bunică și se mândrește când vorbește despre asta, zâmbetul ei luminos contrastând cu privirea umbră de griji și neajunsuri, cu atât mai mult cu cât uneia dintre fiice pare să i se repete drama mamei.

Într-o altă ordine nu doar de idei, ci și de destine, „nebuni” de prin gări sau canale acceptă tratament medical, suportând o internare care le lasă impresia unei închisori din care nu doar o dată au vrut să iasă; momentele de revoltă asupra cotidianului, toată supărarea unui control asupra fiecărei mișcări din „regimul” intraspitalicesc, în perspectiva beneficiarei noastre aveau ca soluție spartul de geamuri, limbajul injurios și refuzul de a primi tratamentul adecvat. Pas cu pas, prin grijă și ajutor constant, prin discuții purtate în după-amiezile lungi de vară, a învățat să aibă răbdare, deși teama de a nu rămâne acolo era manifestată cu fiecare moment posibil: „Vei mai veni să mă vizitezi?” De fiecare dată, răspunsul a fost afirmativ și promisiunea îndeplinită. Externarea a fost un moment memorabil și pentru noi, cu atât mai mult încât atunci s-au pornit demersurile obținerii pensiei de handicap care i se cuvenea, misiune îndeplinită cu brio, datorită bunăvoinței celor care au acceptat să o ajute pe beneficiara noastră în mod corespunzător cu problemele ei de sănătate. Uitată de părinții biologici, nu de puține ori afirmă cu seninătate că are încredere în noi, că se simte „ca acasă” la cantină, unde

vine constant pentru a sta la masă cu prietenii ei de aici și pentru a se îmbăia săptămânal.

JB&Bihon.ro: Cine trece pragul Asociației Caritas Eparhial?

T.B.: Printre cei care ne trec pragul zilnic, sunt și persoane solitare (care nu fuzionează cu ceilalți de la masă), cărora și o simplă privire pare că le invadează tot „universul”. Respingerea afectivă din partea copiilor crescuți cu sacrificii, datorată greșelilor din timpul tinereții – în calitate de părinți, s-au concretizat prin singurătate – probabil cea mai grea „boală” care însoțește sentimentul de neapartenență a fiecărui om „uitat” în mod conștient, de către cei din jur. Cu mult interes din partea noastră, schimbări inițial minore s-au produs prin încercările noastre de a restabili legătura cu fii și fiice plecate în alte țări (în căutarea unui trai mai bun pe care nu l-au găsit aici); și pentru că tehnologia creează și pârgii de comunicare, rezultatul a fost benefic pentru cel care a îndrăznit să spere. În aproximativ 5 luni, fiul (care s-a decis să acorde o nouă șansă părintelui său, care a decis să ierte și să uite ceea ce l-a rănit în trecut) a fost cel care ne-a cerut să îi oferim o modalitate de contact cu tatăl lui, căruia i-a asigurat transportul în Germania, în Hamburg mai precis, unde i-a găsit tatălui „rătăcitor” un loc de muncă stabil. Înainte de a pleca, a venit la noi nu pentru a servi o masă caldă sau pentru a face un duș (așa cum se întâmpla în VECHIUL fireșc), ci DOAR să mulțumească pentru prezentul care îi părea atât de ireal.

JB&Bihon.ro: Așadar, se poate!

T.B.: Da, se poate! Fie datorită unor cărți provizorii de identitate obținute cu sprijinul nostru, unii dintre ei acum sunt ANGAJAȚI, fie datorită tratamentelor, starea sănătății unora s-a ameliorat și își primesc, unde e cazul, drepturile legale de a avea o pensie, pe care învață cum să o gestioneze.

Alții și-au restabilit legături de comunicare cu fii/fiicele lor după un număr de ani pierdut printre gândurile nopților lungi de tăcere și absență, astfel că sentimentul de singurătate și-a pierdut din intensitate prin discuțiile din timpul mesei de prânz, care au deschis perspective timide, dar concretizate treptat prin calitatea ajutorului primit atât din partea noastră (asigurarea nevoilor de bază, astfel încât ei să prioritizeze în viața lor îndeplinirea altor nevoi urgente, sugestiile și discuțiile din biroul de asistență socială, sprijinul constant în obținerea actelor de identitate), precum și din partea altor organizații și persoane binevoitoare care au resurse umane și materiale cu care să poată înfăptui binele.

Progresul lor înseamnă îndeplinirea misiunii noastre; înseamnă satisfacția noastră, răsplata eforturilor și mulțumirea pentru orele în care inimile noastre au bătut în același ritm, durerea lor a fost și durerea noastră... Iar drumurile lor, care păreau că duc spre nicăieri, parcurse împreună – atât cât este necesar – duc la o șansă în plus pentru cei „lipsiți de șansă”!

Rezultatele campaniei „Ia și tu Cutia de Crăciun”, 2019

Asociația Caritas Eparhial Oradea a desfășurat, în perioada 15 noiembrie - 22 decembrie 2019, campania „Ia și tu Cutia de Crăciun”, în care se cerea ca rezultatul renunțării să fie dăruit de fiecare persoană în parte unor familii aflate în dificultate. Campania s-a desfășurat în parohii din Oradea și împrejurimi, școli și licee din Oradea, precum și în Zalău. Suma colectată astfel a fost de: **35.872 lei**, după cum urmează:

Parohii: **(18.005 lei)**

Parohia Mănăstirea „Maica Domnului”, Oradea, **4.585 lei**; Parohia „Sfântul Nicolae”, Oradea I, **4.976 lei**; Parohia „Sfântul Gheorghe”, Oradea, **1.176 lei**; Parohia „Sfântul Gheorghe” – Seminar, Oradea, **1.061 lei**; Parohia 1 Mai, Haieu, **397 lei**; Parohia „Schimbarea la Față”, Velența, Oradea, **2.054 lei**; Parohia „Duminica Tuturor Sfinților”, Oradea, **1.376 lei**; Parohia Sântandrei, **1.242 lei**; Parohia „Sfânta Familie”, Zalău, **930 lei**; Parohia Vășad, **208 lei**.

Licee, școli: **(17.867 lei)**

Lit „Lucian Blaga”, **1.600 lei**; Colegiu Național „Onisifor Ghibu”, **1.935 lei**; Colegiul Național „Iosif Vulcan”, **1.680 lei**; Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, **12.652 lei**.

Suma colectată în urma acestei campanii va fi folosită pentru Centrul After School „Sfântul Martin” din

Ioaniș, (beneficiari 62 copii); Serviciul dușuri sociale (30 adulți) și Cantina socială „Maria Rosa” din Oradea (30 adulți).

Dorim să mulțumim celor care au hotărât ca renunțarea lor să se concretizeze într-un ajutor material pentru persoanele aflate în dificultate.

Pr. Olimpiu TODOREAN

Rezultatele colectei de Crăciun, 2019

Asociația Caritas Eparhial Oradea a desfășurat Colecta de alimente de Crăciun pentru copiii din centrul After School și cantina socială, în perioada 13 - 22 decembrie 2019, în centrele comerciale Era Shopping Park și Selgros Cash & Carry.

În această perioadă s-au colectat: **224 litri de ulei, 207 kg de făină, 162 kg de orez, 187 kg de zahăr, 217 pungi de paste făinoase, 587 bucăți diferite dulciuri și 242 bucăți de conserve**. Pe lângă produsele neperisabile, au fost colectate și alte produse, cum ar fi: fructe, produse lactate etc. Pe lângă aceste alimente oamenii au donat și bani. Astfel, s-a colectat suma: **2.173 lei**.

În activitatea de colectare a alimentelor pentru copiii din centrul de zi și cantina socială, au fost implicați 35 voluntari, care au desfășurat 256 ore de voluntariat.

În același context, la Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”, elevii au strâns 133 litri de ulei, 194 kg de făină, 79 kg de orez, 94 kg de zahăr, 274 pungi de paste făinoase, 187 bucăți diferite dulciuri și 541 bucăți de conserve, pe care le-au donat Asociației Caritas Eparhial Oradea. Acțiunea de colectare a fost coordonată de doamna profesor Carmen Chiș cu ajutorul membrilor comisiei SNAC, fiind susținută de direcțiunea liceului și de Consiliul elevilor.

Asociația Caritas Eparhial Oradea mulțumește tuturor celor implicați în această colectă, voluntarilor și, în special, persoanelor care au făcut o faptă bună și îi asigură pe donatori de faptul că toate donațiile vor ajunge acolo unde este mare nevoie de acestea.

Ioana TUȚĂ
Coordonatori voluntari